

UCHWAŁA NR 4/10/24
ZARZĄDU POWIATU KARKONOSKIEGO

z dnia 21 maja 2024 r.

w sprawie oceny działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach za 2023 r.

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 107) i §21 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. 2021 r., poz. 2284) Zarząd Powiatu Karkonoskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach za 2023 r. ocenia się pozytywnie.

§ 2. Przyjmuje się „Sprawozdanie z działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach za 2023 r.” stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Karkonoskiemu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Starosta Karkonoski

Wicestarosta Karkonoski

Krzysztof Wiśniewski

Mirosław Górecki

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W KOWARACH W 2023 ROKU

Na podstawie §21 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2021, poz. 2284) oraz sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach za rok 2023, złożonego przez jednostkę prowadzącą ww. warsztat, stwierdza się, co następuje.

Organem założycielskim Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach jest Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze. Warsztat został utworzony w ramach realizacji obszaru F „Programu wyrównywania różnic między regionami II”, zgodnie z umową nr WRR/000129/01/D z dnia 20.12.2012 r., zawartą pomiędzy PFRON a Powiatem Karkonoskim i rozpoczął działalność w dniu 02.01.2014 r. Działalność warsztatu dofinansowywana jest ze środków PFRON, w wysokości 90% rocznego budżetu warsztatu, na podstawie umowy nr DŚiPI.8360.1.2013 z dnia 31 grudnia 2013 r. zawartej pomiędzy Jednostką prowadzącą warsztat a Starostą Karkonoskim. W części nie objętej dofinansowaniem ze środków PFRON działalność warsztatu jest współfinansowana ze środków budżetowych Powiatu Karkonoskiego na podstawie umowy nr 13/2014 zawartej z Jednostką prowadzącą warsztat w dniu 22.01.2014 r.

Warsztat usytuowany jest na I piętrze budynku „B” Urzędu Miejskiego w Kowarach, przy ul. 1 Maja 1. Budynek pozbawiony jest barier architektonicznych. Warsztat zajmuje 9 pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 220,19 m², z prawem nieodpłatnego użytkowania lokalu. Warsztat posiada 30 miejsc i obejmuje terapią zajęciową 30 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Obecność uczestników potwierdzana jest na liście obecności. Warsztat jest czynny od poniedziałku do piątku, przez 8 godzin dziennie (od godz. 7⁰⁰ do 15⁰⁰). Zgodnie z obowiązującymi przepisami zajęcia trwają 35 godzin tygodniowo (7 godzin dziennie). W warsztacie działa 5 pracowników terapeutycznych: plastyczna, rękodzielniczo-florystyczna, krawiecka, dziewiarsko-tkacka i komputerowa. Ponadto, do dyspozycji uczestników pozostaje sala rehabilitacji ruchowej, w której prowadzona jest rehabilitacja medyczna. Warsztat posiada również aneks kuchenny wyposażony w kuchenkę mikrofalową, kuchenkę elektryczną, piekarnik, zmywarę, lodówkę oraz pralkę. Warsztat dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich (brak progów, przystosowana toaleta). W budynku znajduje się winda, dzięki której uczestnicy, niezależnie od posiadanej dysfunkcji, mogą swobodnie przybyć na zajęcia. Z uwagi na fakt, iż Jednostka prowadząca warsztat nie dysponuje własnym środkiem transportu, dowóz uczestników na zajęcia zlecono firmie Partner-Tour Transport Osobowy z Kowar, która dysponuje busem przeznaczonym do przewozu osób niepełnosprawnych. Obsługę finansowo-księgową jednostki zlecono dla Biura Rachunkowego BDE Siódemka z Kowar.

W roku 2023 w warsztacie zatrudnionych było 10 pracowników łącznie na 8,5 etatach, w tym: kierownik, sześciu instruktorów terapii zajęciowej, w tym jedna osoba na zastępstwo, instruktor rehabilitant, psycholog, sprzątaczką.

Uczestnikami zajęć były osoby ze znacznym (18 osób) i umiarkowanym (12 osób) stopniem niepełnosprawności, posiadające wskazanie do terapii zajęciowej, zawarte w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wydanym przez właściwy organ. Osoby te posiadały różne schorzenia, przy czym dominującymi przyczynami niepełnosprawności były: upośledzenie umysłowe, choroby neurologiczne oraz choroby psychiczne.

Przyczyny niepełnosprawności uczestników WTZ w Kowarach w 2023 r.

Przyczyna niepełnosprawności	Ilość osób
Upośledzenie umysłowe	15
Choroby psychiczne	12
Choroby neurologiczne	11
Dysfunkcja narządu ruchu	8
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	8
Choroby narządu wzroku	13
Choroby układu oddechowego i krążenia	5
Epilepsja	5
Całościowe zaburzenia rozwojowe	3
Schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne	5

Zajęcia rehabilitacyjne były prowadzone w grupach, tworzonych w oparciu o zainteresowania, potrzeby, możliwości manualne i poznawcze, zdolności, poziom wykształcenia, na podstawie opracowanych i przyjętych do realizacji przez działającą w warsztacie Radę Programową indywidualnych programów adaptacyjnych oraz programów rehabilitacji dla poszczególnych uczestników warsztatu. Zajęcia w pracowniach miały na celu zapoznanie uczestników z podstawowymi technikami plastycznymi, rękodzielniczymi, krawieckimi, dziewiarskimi, tkackimi, naukę posługiwania się różnymi narzędziami i technikami przy wykorzystaniu wielu dostępnych materiałów oraz naukę obsługi sprzętu komputerowego.

Terapia prowadzona w poszczególnych pracowniach tematycznych uwzględniała:

- przygotowanie merytoryczne zajęć na podstawie fachowej literatury,
- przygotowanie materiałów i omówienie tematu,
- zapoznanie z techniką i sposobem wykonania,
- pomoc w doborze wzoru do realizacji,
- naukę doboru barw, zestawień kolorystycznych oraz podstaw kompozycji,
- pomoc indywidualną: pokaz i korektę,
- systematyczne ćwiczenia w projektowaniu i realizacji,
- ukierunkowanie na estetyczne wykończenie zadania,
- uczestnictwo w pokazach, kiermaszach, konkursach, wystawach,
- doskonalenie poprzez ćwiczenia umiejętności manualno-technicznych,
- czerpanie pozytywnych wzorców z twórczości profesjonalnych artystów i rękodzielników,
- integracja i poprawa relacji interpersonalnych grupy wspólnie pracującej nad zadaniem była dobrym sposobem na śmiałe wyrażanie uczuć i emocji jednostki.

Programowa realizacja elementów rehabilitacji społecznej uwzględniała głównie pracę indywidualną z psychologiem, celem określenia potrzeb i możliwości uczestników, nawiązanie pozytywnych relacji z pozostałymi uczestnikami i instruktorami, uczenie się przez doświadczenie.

W procesie tym istotne jest budowanie wiary we własne siły, pokonywanie barier oraz radzenie sobie ze stresem i umiejętnościami poruszania się w środowisku społecznym. Zwracano uwagę na nabycie przez uczestników umiejętności samodzielnego poruszania się w środowisku miejskim, instytucjach i urzędach, czynne korzystanie z infrastruktury turystycznej, kulturalnej i sportowej jak również wdrażano zasady dobrego wychowania *savoir-vivre*.

Zajęcia prowadzone przez psychologa ukierunkowane były na problemy związane z trwającą pandemią i sytuacją psychospołeczną zarówno uczestników WTZ jak i ich rodzin. Zajęcia obejmowały porady osobiste, rozmowy dotyczące nurtujących problemów, radzenia sobie z nieśmiałością i stresem oraz miały charakter indywidualny. W okresie zawieszenia zajęć stacjonarnych WTZ zapewnił funkcjonowanie zdalne, poprzez rozmowy telefoniczne, pogotowie psychologiczne dla uczestników. Konsultacje psychologiczne pomogły większości uczestnikom w podejmowaniu trudu pokonywania przeszkód, pokonywaniu lęku przed nowym i nieznanym oraz w dążeniu do samodzielności.

W ramach pomocy psychologicznej w 2023 roku przeprowadzono:

- 150 konsultacje psychologiczne,
- 100 rozmowy terapeutyczne,
- 50 porad,
- 10 psychoterapii indywidualnych,

Wszyscy uczestnicy brali udział w zajęciach indywidualnych, a część w zajęciach grupowych prowadzonych przez instruktora rehabilitacji. Głównym założeniem zajęć rehabilitacyjnych było usprawnienie i przywracanie możliwie pełnej sprawności fizycznej uczestników poprzez dobór różnych metod rehabilitacji.

Ponadto, dla wszystkich uczestników stosowane były dwie metody rehabilitacji medycznej:

- kinezyterapia (ćwiczenia usprawniające, masaż suchy, różne formy czynnego wypoczynku i relaks),
- fizykoterapia (elektroterapia, światłolecznictwo).

Podstawą do wykonywania wszelkich zabiegów były skierowania lekarskie i konsultacje z rodzicami lub opiekunami. W 2023 roku 25 uczestników miało wykonane następujące zabiegi: elektroterapia (diadynamic, galwanizacja, jonoforeza, elektrostymulacja, TENS), laser, sollux, ultradźwięki, masaż klasyczny, gimnastyka indywidualna (ćwiczenia czynne, bierne, w obciążeniu, z oporem), nauka prawidłowego chodu. Ogółem wykonano 1500 zabiegów.

W ramach rehabilitacji zawodowej uczestnicy na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji mogli wziąć udział w nieodpłatnych praktykach zawodowych u pracodawców, w wymiarze do 3 godzin dziennie i 15 godzin tygodniowo, przez okres 3 miesięcy z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy. Praktyka zawodowa obejmowała: zapoznanie się z działalnością pracodawcy, przedstawieniem zadań, które praktykant będzie mógł wykonywać samodzielnie lub z pomocą w trakcie trwania praktyki, zapoznanie praktykanta z wybranymi zasadami BHP oraz zagadnieniami organizacji czasu pracy. W trakcie trwania praktyki uczestnicy otrzymali możliwość nabycia umiejętności, w trakcie wykonywania prac określonych przez opiekuna praktyk ze strony pracodawcy, pod opieką opiekuna ze strony WTZ. Praktyki odbywane były przy zieleni miejskiej w Kowarach oraz w kawiarence EMPATIA w Jeleniej Górze.

W ramach rehabilitacji społecznej uczestnicy warsztatu brali udział w spotkaniach okazjonalnych m.in.: wystawy wyrobów i dekoracji świątecznych, udział w VII edycji „Straganów Kowarskich – Kolej na wrzesień”, udział w Biegu Pamięci „Tropem wilczym”,

udział w obchodach Międzynarodowego Dnia Osoby Niepełnosprawnej i Wolontariusza, udział w akcji „Sadzimy” z Nadleśnictwem Śnieżka w Kowarach.

W 2023 r. na pokrycie kosztów działalności warsztatu przeznaczono kwotę 983.200,00 zł, z czego 884.880,00 zł stanowiło dofinansowanie PFRON, natomiast 98.320,00 zł dotacja ze środków Powiatu Karkonoskiego. Uzyskane w 2023 r. darowizny za prace wykonane przez uczestników warsztatu kształtowały się w wysokości 10.043,00 zł.

W 2023 r. warsztat kontynuował trening ekonomiczny dla uczestników. Środki w ramach ww. treningu wypłacane były na podstawie listy wypłat. Odbiór środków potwierdzany był podpisem uczestnika.

Struktura wydatków w 2023 r. ujęta w sposób procentowy przedstawia się następująco:

- wynagrodzenia	- 65,7 %
- pochodne od wynagrodzeń (składki ZUS, składka na Fundusz Pracy)	- 12,08%
- materiały	- 2,51%
- energia	- 2,49%
- trening ekonomiczny uczestników	- 1,63%
- odpis na ZFŚS (świadczenia urlopowe)	- 1,4 %
- pozostałe usługi	- 14,19%

Średnia płaca w przeliczeniu na 1 etat kształtowała się w wysokości 6.333,33 zł.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze, w oparciu o treść art. 10b ust. 6a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 44) oraz §22 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2021, poz. 2284), przeprowadzili kontrolę działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach w 2023 r.

W zakresie działalności podlegającej kontroli WTZ w Kowarach oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami, a jej uzasadnieniem był ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było przeoczenie obowiązujących terminów.

Wobec stwierdzonej powyżej nieprawidłowości wydano zalecenia pokontrolne, które niezwłocznie zostały usunięte.

Mając powyższe na względzie działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach w roku 2023 ocenia się pozytywnie.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej w § 21 nakłada na jednostkę prowadzącą warsztat obowiązek składania powiatowi rocznego sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych warsztatu. Sprawozdanie to stanowi podstawę do dokonywania przez powiat corocznej oceny działalności warsztatu.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.